

ОСНОВНА МЕТА, ЗАВДАННЯ, ПРИНЦИПИ ТА НАПРЯМИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ XXI СТОЛІТТЯ

У статті дається оцінка сучасного стану українського національно-патріотичного виховання в системі освіти України; детально окреслюються мета, завдання, принципи та напрями українського національно-патріотичного виховання XXI століття.

Ключові слова: мета українського національно-патріотичного виховання, завдання українського національно-патріотичного виховання, принципи українського національно-патріотичного виховання, напрями українського національно-патріотичного виховання, українські неукраїнські школи, Закон України "Про українське національно-патріотичне виховання".

В. Стрилько. Основная цель, задачи, принципы и направления украинского национально-патриотического воспитания XXI века. В статье дается оценка современного состояния украинского национально-патриотического воспитания в системе образования Украины; подробно определяется цель, задачи, принципы и направления украинского национально-патриотического воспитания XXI века.

Ключевые слова: цель украинского национально-патриотического воспитания, задачи украинского национально-патриотического воспитания, принципы украинского национально-патриотического воспитания, направления украинского национально-патриотического воспитания, украинские неукраинские школы, Закон Украины "Об украинском национально-патриотическом воспитании".

V. Strilko. The main goal, objectives, principles and directions Ukrainian national patriotic education XXI century. This paper assesses the current state of the Ukrainian national-patriotic upbringing in the educational system of Ukraine, defines an aim, tasks, principles and directions of the Ukrainian national-patriotic upbringing of XXI century in detail.

Keywords: the aim of Ukrainian national-patriotic upbringing, the task of Ukrainian national-patriotic upbringing, the principles of Ukrainian national-patriotic upbringing, the directions of Ukrainian national-patriotic upbringing, the Ukrainian non-Ukrainian schools, the Law of Ukraine "About the Ukrainian national-patriotic upbringing."

Meta: охарактеризувати основні чинники українського національно-патріотичного виховання учнівської і студентської молоді в сучасних умовах.

Після проголошення незалежності України першочерговим завданням стало виховання молодого українського покоління як рушійної сили економічного, політичного та гуманітарного розвитку України.

З великими труднощами після обговорення на I з'їзді педагогічних працівників України 1993 р. з'явився перший документ – Державна національна програма "Освіта" (Україні XXI століття), де окреслено мету національного виховання: "Головна мета національного виховання – набуття молодим поколінням соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури міжнародних взаємин, формування у молоді незалежно від національної належності особистісних рис громадян Української держави, розвинутої духовності, фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної, правової, трудової, екологічної культури та визначення стратегії розвитку освіти в Україні на найближчі роки та перспективу XXI століття, створення життєздатної системи безперервного навчання і виховання для досягнення високих освітніх рівнів, забезпечення можливостей постійного духовного самовдосконалення особистості, формування інтелектуального та культурного потенціалу як найвищої цінності нації" [1].

1996 р. у ст. 11 Конституції України було записано: "Держава сприяє консолідації та розвитку української нації, її історичної свідомості, традицій і культури" [2].

2002 р. видається Указ Президента

України "Про національну доктрину розвитку освіти" [2], у якому є розділ "Національний характер освіти та національне виховання": "Освіта має гуманістичний характер і ґрунтується на культурно-історичних цінностях Українського народу, його традиціях і духовності.

Освіта утверджує національну ідею, сприяє національній самоідентифікації, розвитку культури Українського народу, оволодінню цінностями світової культури, загальнолюдськими надбаннями.

Національне виховання є одним із головних пріоритетів, органічною складовою освіти.

Національне виховання спрямовується на залучення громадян до глибинних пластів національної культури і духовності, формування у дітей та молоді національних світоглядних позицій, ідей, поглядів і переконань на основі цінностей вітчизняної та світової культури.

Головними складовими національного виховання є громадянське та патріотичне виховання.

Національне виховання має здійснюватися на всіх етапах навчання дітей та молоді, забезпечувати всебічний розвиток, гармонійність і цілісність особистості, розвиток її здібностей та обдарувань, збагачення на цій основі інтелектуального потенціалу народу, його духовності й культури, виховання громадянина, здатного до самостійного мислення, суспільного вибору і діяльності, спрямованої на процвітання України" [3]. У цьому документі також є розділ "Стратегія мови", де йдеться про те, що в державі створюється система безперервної мовної освіти, що забезпечує обов'язкове оволодіння громадянами України державною мовою, можливість опановувати рідну (національну) і практично володіти хоча б однією іноземною мовою. Освіта сприяє розвитку високої мовної культури громадян, вихованню поваги до державної мови та мов національних меншин України, толерантності у ставленні до носіїв різних мов і культур.

Таким чином, у державних документах для українського національно-патріотичного виховання накреслені найголовніші напрями.

Усупереч програмі "Освіта" (Украї-

на ХХІ століття), Доктрині розвитку національної освіти та ст. 11 Конституції України питання українського національного виховання надовго "зависає" і належним чином не реалізується.

Для науковців теми українського національного виховання стають неактуальними, а школа – як середня, так і вища, здебільшого продукує покоління молоді, що не знають свою історію, культуру, мову, традиції, тобто покоління космополітів, 70 відсотків якого за соціологічними даними, у тому числі і Міністерства освіти і науки України, хоче виїхати на постійне проживання за кордон.

За словами великого давньоримського політичного діяча, філософа та літератора Цицерона, "Основа всієї держави складається з правильного виховання юнацтва".

Для розвитку та зміцнення української держави "правильне виховання" полягає у цілеспрямованому формуванні української нації, яка знає своє коріння, свою історію, культуру, береже українську мову. Ці виховні ідеали мають пронизувати весь навчально-виховний процес.

Водночас з 2011 до 2013 рр. спостерігаються тривожні антиукраїнські тенденції в питанні українського національно-патріотичного виховання. Зокрема, яскравими доказами є:

- відсутність послідовності в реалізації Національної доктрини розвитку освіти (Указ Президента України від 17.04.2002 р. № 347/2002) [3]. Всупереч одногласно прийнятій резолюції ІІІ Всеукраїнського з'їзду працівників освіти з "Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року" Указом Президента України № 344/2013 від 25.06.2013 р. з тексту цієї резолюції знято заходи щодо "розроблення та реалізації Концепції національного виховання" та "ключового напрямку державної освітньої політики – побудови ефективної системи національного виховання дітей та молоді" [4]. На нашу думку, це слід розцінювати як замах на основи державності України;

- проект Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми патріотичного виховання громадян на 2013–2017 роки (рішення Колегії МОНмодльспорту України, протокол № 6/1-21 від 31.05.2012 р.) [5], а також Концепція громадянської освіти та виховання в Україні (оприлюднена 29.12.2012 року на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України) [6] спрямовані на виховання в Україні космополітів, а не українських патріотів. У них відсутнє поняття виховання любові

до української держави, української мови, української літератури, української культури, плекання знань про історію України;

- з нормативно-правових освітніх актів України, що стосуються виховання молоді, зникло словосполучення "український народ"; замість нього введено термін "населення України";

- Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України № 1392 від 23.11.2011 р.) [7] позбавлений українознавчого змісту, неприпустимим у ньому є об'єднання вивчення української мови з мовами національних меншин, а також вивчення історії України в контексті світової історії, що позбавляє можливості впливу на формування української нації;

- у Концепції літературної освіти (наказ міністерства освіти і науки України від 26.01.2011 № 58) [8] виховні акценти змінені, навіть небезпечні, оскільки підводять до усвідомлення української мови та літератури як другорядних, закріплюючи колоніальний статус України та фіксуючи травми радянського минулого у свідомості нових поколінь;

- не сприяє утвердженню Конституційних норм і проект Концепції мовної освіти, розроблений та рекомендований до обговорення Міністерством освіти і науки України, у якому чітко не сформульовано його завдання. Тут вводиться поняття "мета вивчення мов", що нівелює місце української мови як державної. Не відповідає Конституції України пропонуване "Концепцією мовної освіти" визначення російської мови як "мови міжнародного спілкування", що підсилює антиукраїнське спрямування проекту Концепції мовної освіти;

- у новому 2013/2014 н. р. набирає чинності розпорядження Міністерства освіти і науки України про обов'язкове вивчення у школах другої іноземної мови, якою може бути російська або інша мова національних меншин. Прирівнювання російської мови до "другої іноземної мови" суперечить Конституції України, де вона є мовою національних меншин. Цей документ дає додаткові необмежені можливості для утвердження в Україні російської мови як другої державної і закріплює її панівне становище;

- лист Міністерства освіти і науки України "Щодо деяких питань підготовки до нового навчального року" (від 17.05.2013 р. № 1/9-326) [9] містить вимогу про обов'язкове подання батьками заяв про мову навчання при вступі до навчальних закладів, а також, як це сформульовано в частині третій ст. 20 Закону

України "Про засади державної мовної політики", "у разі потреби, у будь-який час протягом навчання" [10]. Така процедура абсурдна з погляду організації навчально-виховного процесу і є повторенням у найгіршому варіанті радянських методів витіснення української мови з освітніх закладів.

У зв'язку з таким станом виховання українські школи стали неукраїнськими за своїм змістом роботи. Щоб вивести українську неукраїнську школу на засади українського національно-патріотичного виховання необхідно прийняти на законодавчому рівні Програму українського національно-патріотичного виховання, детально прописавши в ній основну мету, завдання, принципи та напрями, спрямовані на виховання української патріотичної нації.

В Україні не так багато науковців, які працювали б над темою українського національно-патріотичного виховання. У ХХІ ст. займався Г. Ващенко. Його "Виховний ідеал" [11], на жаль, так і не став для вчителів головною книгою виховання.

Послідовно й ґрунтовно проблему українського виховання впродовж не одного десятиліття вивчав професор Дрогобицького державного педагогічного університету О. Вишневський.

На рівні окремих вищих навчальних закладів, обласних управлінь освіти, деяких шкіл були прийняті регіональні програми національного чи патріотичного виховання [12, 13].

Але до сьогодні жодної програми навіть місцевого значення немає із назвою "Українське національно-патріотичне виховання".

Якими ж мають бути мета, завдання, принципи та напрями українського національно-патріотичного виховання?

Отже, основна мета українського національно-патріотичного виховання – це створення органами державної влади та громадськістю в освітньому просторі України законодавчих та методологічних умов для системної, цілеспрямованої, безперервної, послідовної роботи з виховання національно свідомих, сильних духом українства патріотів, які знають рідну мову, історію, культуру, є її носіями та готові самовіддано будувати й захищати свою державу.

Українське національно-патріотичне виховання передбачає такі завдання:

- формування духовних цінностей українського патріота;
- сприяння набуттю молоддю соціального досвіду, усладкування кращих духовних та культурних надбань народу;
- забезпечення оволодіння українською мовою кожним учнем та студентом;

- формування психологічної та фізичної готовності молоді до виконання громадянського й конституційного обов'язку щодо відстоювання національних інтересів та незалежності України, підвищення престижу і розвиток мотивації молоді до державної та військової служби;

- виховання правової культури, поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки – Герба, Прапора, Гімну України та історичних святинь;

- утвердження у свідомості громадян об'єктивної оцінки ролі українського війська в українській історії, спадкоємності розвитку Збройних Сил у відстоюванні ідеалів свободи та державності України і її громадян від княжої доби, Гетьманського козацького війська, військ Української народної республіки, січових стрільців, УПА до часів незалежності;

- відновлення і вшанування національної пам'яті;

- формування кращих рис українського характеру;

- забезпечення духовної єдності поколінь;

- виховання служіння Богу й Україні;

- консолідація діяльності органів державного управління та місцевого самоврядування, навчальних закладів, громадських організацій щодо національно-патріотичного виховання;

- сприяння діяльності установ, навчальних закладів, організацій, клубів та осередків громадської активності, спрямованих на патріотичне виховання молоді;

- підтримка кращих рис української нації - працелюбності, прагнення до свободи, любові до природи та мистецтва, поваги до батьків та родини;

- протидія антиукраїнській ідеології;

- створення умов для розвитку громадянської активності, професіоналізму, високої мотивації до праці як основи конкурентоспроможності громадянина, а відтак – держави;

- виховання сили духу й мужності;

- виховання цінностей родинного життя;

- сприяння розвитку фізичного, психічного та духовного здоров'я; задоволення естетичних та культурних потреб особистості;

- виховання здатності протидіяти проявам аморальності, правопорушень, бездуховності, антигромадської діяльності;

- створення умов для посилення патріотичної спрямованості телерадіомовлення та інших ЗМІ, наповнення їх українським змістом як пріоритетних;

- забезпечення сприятливих умов для самореалізації особистості в Україні

відповідно до її інтересів та можливостей [14].

Основними принципами українського національно-патріотичного виховання є:

"принцип національної спрямованості виховання, який передбачає формування у молоді національної свідомості, любові до України, свого народу, шанобливого ставлення до його культури, здатності зберегти свою національну ідентичність, пишатися приналежністю до українського народу, брати участь у розбудові та захисті своєї держави;

принцип природовідповідності, який передбачає виховання як культуротворчий процес, спрямований на формування базової культури особистості;

принцип гуманізації виховного процесу, що зосереджує увагу на особистості як вищій цінності;

принцип суб'єкт-суб'єктної взаємодії передбачає, що учасники виховного процесу виступають рівноправними партнерами у процесі спілкування, беруть до уваги точку зору один одного, визнають право на її відмінність від власної, узгоджують свої позиції;

принцип цілісності означає, що виховання організовується як системний педагогічний процес, спрямований на гармонійний та різнобічний розвиток особистості, формування в неї цілісної картини світу, передбачає забезпечення наступності напрямів та етапів виховної роботи;

акмеологічний принцип вимагає орієнтації виховного процесу на вищі морально-духовні досягнення і потенційні можливості особистості, створення умов для досягнення нею життєвого успіху, розвиток індивідуальних здібностей;

принцип особистісної орієнтації означає, що загальні закони психологічного розвитку проявляються у кожній людині своєрідно і неповторно;

принцип життєвої творчої самодіяльності, що передбачає становлення особистості як творця свого життя, який здатен приймати особисті рішення і нести за них відповідальність, повноцінно жити і активно діяти, постійно самовдосконалюватися, адекватно і гнучко реагувати на соціальні зміни;

принцип толерантності, що передбачає інтегрованість української культури в європейський та світовий простір, формування у вихованців відкритості, толерантного ставлення до цінностей, відмінних від національних ідей, до культури, мистецтва, вірувань інших народів, здатності диференціювати спільне та відмінне в різних культурах, сприймати українську культуру як невід'ємну частину загальнолюдської" [14].

Ефективність виховання національно свідомих патріотів України залежить від основних напрямів українського національно-патріотичного виховання, їх чіткого формування та втілення в педагогічну практику.

В Україні необхідно реалізувати наступні пріоритетні напрями, які були в основному прописані в спільному наказі Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони України, Міністерства культури і туризму України № 3754/981/538/49 від 27.10.2009 року "Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання молоді":

- формування національної свідомості й відповідальності за долю України;

- виховання любові до рідної землі, знань української історії, відновлення і збереження історичної пам'яті;

- виховання громадянського обов'язку перед Україною та суспільством;

- культивування кращих рис української ментальності, працелюбності, індивідуальної свободи, глибокого зв'язку з природою та ін.;

- виховання бережливого ставлення до національного багатства країни, української мови, української культури та традицій;

- формування політичної та правової культури особистості;

- розвиток пізнавального інтересу, творчої активності, мислення;

- виховання потреби самостійно здобувати знання та готовності до застосування знань, умінь у практичній діяльності;

- реалізація особистісного життєвого вибору та побудова професійної кар'єри на основі здібностей і знань, умінь і навичок;

- виховання здатності формувати та відстоювати власну позицію;

- формування почуття власної гідності, честі, свободи, рівності, працелюбності, самодисципліни;

- формування моральної культури особистості, засвоєння моральних норм, принципів, категорій, ідеалів суспільства на рівні власних переконань;

- становлення етики міжетнічних відносин та культури міжнаціональних стосунків;

- формування особистісного світогляду як проєкції узагальненого світосприймання [15].

Професор Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, кандидат педагогічних наук Омелян Вишневецький більш чітко й глибоко окреслює напрями виховання:

"1) **виховання моральності** – зас-

воєння абсолютних вічних цінностей (їх часом називаємо "загальнолюдськими"), які відповідають "рівню" вселюдства;

2) **виховання патріотизму** – засвоєння національних цінностей, що відповідає рівню національно-державницького життя;

3) **виховання громадянськості** – засвоєння цінностей демократичних стосунків, що відповідає нашим намаганням побудувати громадянське суспільство;

4) **виховання родинності** – засвоєння цінностей, на яких будується життя в родині, що сприяло б відродженню фундаментальної ролі родини у суспільстві;

5) стосунки людини з природою регулюються валео-екологічними цінностями, а їх засвоєння забезпечує валеологічне та екологічне виховання, які з певних міркувань не варто протиставляти" [16, 21–22].

Кожен з цих напрямів, на його думку, можна детально обґрунтувати, що складає програму виховання.

Перший напрям виховання передбачає:

Благородство
Відстоювання справедливості
Віра
Готовність до прощення
Доброта
Досконалість
Любов
Милосердність
Мудрість
Надія

До другого напрямку входить засвоєння учнями основних національних цінностей:

Українська ідея.
Державна незалежність України.
Самопожертва в боротьбі за свободу нації.
Патріотизм, готовність до захисту Батьківщини.
Єдність поколінь на основі віри в національну ідею.
Почуття національної гідності.
Історична пам'ять.
Громадянська національно-патріотична активність.
Повага до державних та національних символів.
Любов до рідної культури, мови, традицій.
Повага до Конституції України.
Підтримка владних чинників у відстоюванні незалежності України та розбудові атрибутів державності.
Орієнтація власних зусиль на розбудову Української держави і розвиток

народного господарства.

Прагнення побудувати справедливий державний устрій.

Протидія антиукраїнській ідеології.
Готовність стати на бік народів, які борються за національну свободу.

Сприяння розвитку духовного життя українського народу.

Третій напрям складають основні громадянські цінності:

Свобода.
Прагнення до соціальної гармонії.
Відстоювання соціальної і міжгромадянської справедливості.
Культура соціальних і політичних стосунків.
Пошана до закону.
Рівність можливостей.
Свобода слова.
Пріоритет ідеї громадянськості над ідеєю влади.
Рівність громадян перед законом.
Самовідповідальність людини.
Права людини на життя, власну гідність, безпеку, приватну власність тощо.

Абсолютні, вічні цінності

Нетерпимість до зла
Обережність життя
Почуття гідності
Прагнення до краси
Прагнення до свободи
Служіння правді
Співчуття
Сумлінність
Чесність
Щирість

Суверенітет особи.

Право на свободу думки, совісті, вибору конфесії, участі в політичному житті, проведенні зборів, самовираженні тощо.

Готовність до захисту індивідуальних прав і свобод.

Обов'язки, що випливають з прав і свобод інших народів.

Повага до національно-культурних вартостей інших народів.

Повага до демократичних виборів і демократично обраної влади.

Толерантне ставлення до чужих поглядів, якщо вони не суперечать абсолютним і національним вартостям.

Пошана до праці як головного джерела суспільного добробуту.

До четвертого напрямку входять цінності родинного життя:

Подружжя вірність.
Піклування про дітей.
Піклування про батьків і старших у сім'ї.
Пошана предків, догляд за їхніми

могилами.

Взаємна любов батьків.

Злагода та довіра між членами сім'ї.

Гармонія стосунків поколінь у сім'ї.

Демократизм стосунків, повага до прав дитини і старших.

Відповідальність за інших членів сім'ї.

Здоровий спосіб життя.

Дотримання народних звичаїв, оберігання традицій.

Гостинність.

Сімейна відкритість щодо суспільного життя.

Багатодітність.

До п'ятого напрямку входять валео-екологічні цінності:

Увага до власного здоров'я.

Прихильність до спорту і фізичної праці.

Гарт організму в процесі сімейного і громадського виховання.

Здоровий спосіб життя і протидія згубним звичкам (алкоголізму, наркоманії, палінню тощо).

Дотримання правил гігієни в особистому, родинному, громадському житті, на виробництві тощо.

Прихильне ставлення до профілактики захворювань.

Увага до умов безпеки праці та охорони здоров'я громадян на виробництві.

Самоусвідомлення і переживання своєї єдності з природою.

Любов і дбайливе ставлення до всього живого на Землі.

Відчуття краси природи як Божого творіння.

Обмеження власних споживацьких потреб і контроль за своєю практичною поведінкою в довіллі.

Дбайливе й економне ставлення до природних ресурсів і національних багатств.

Збалансованість раціоналістично-наукового (утилітарного) і духовного начал у господарському ставленні до природи.

Оволодіння знаннями про основні екосистеми Землі.

Участь у природоохоронній діяльності, прихильність до руху "зелених".

Охорона краси довкілля, відраза до господарського і побутового нехлюйства" [16, 28–30].

На нашу думку, ці напрями та програма виховання за О. Вишневським у даний час є найбільш ґрунтовними і змістовними.

Концепція національно-патріотичного виховання студентської молоді розроблена лише в деяких ВНЗ. Науковці Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана програму розвитку студентської молоді підготували ще 2010 р., спрямувавши її на досягнення:

- високого рівня моральних чеснот;
- моральної культури, включаючи розуміння високоморальних національних і загальнолюдських цінностей;
- гуманістичних поглядів, переконань і світогляду;
- високої культури спілкування та поведінки;
- високого рівня ерудиції;
- системності та критичного мислення;
- естетичної, художньої культури;
- прогресивних поглядів та переконань;
- толерантності її поважного ставлення до людей іншої національності, інших поглядів та переконань;
- методологічної, дослідницької культури;
- творчо-пошукових умінь та здібностей;
- працьовитості;
- етично-правової відповідальності;
- розвиток естетичних потреб і почуттів, художніх здібностей і творчої діяльності;
- формування в молоді естетичних поглядів, смаків, які ґрунтуються на українських народних традиціях та кращих надбаннях світової культури;
- вироблення вмінь примножувати культурно-мистецькі надбання народу,

Цінності сфери усвідомлення змісту, мети і процесу діяльності

Знання, уміння, навички.
Розум.
Здібності, талант.
Евристичне мислення.
Уява, фантазія.
Пам'ять.
Спостережливість.
Світогляд.

відчувати і відтворювати прекрасне в повсякденному житті;

- виховання почуття відповідальності за природу як національне багатство;
- виховання відповідального ставлення до власного здоров'я, здорового способу життя;
- формування знань і навичок фізичної культури в житті людини [17].

Вважаємо, що більш глибокою й цілісною є програма розвитку особистості О. Вишневецького, яка передбачає:

Цінності життєспрямованості і мотивації життєдіяльності

- Домінуюча життєва мета.
- Визначеність життєвих пріоритетів.
- Підпорядкованість повсякденних цілей головній меті (цілеспрямованість).
- Гармонія головної мети і виду діяльності.
- Духовні сили, спрямовані на діяльність.
- Прагнення до реалізації життєвої мети.
- Стійкість намірів досягнути головної мети.
- Зосередженість на обраних пріоритетах і цілях.
- Духовне ставлення до мети і життєвих пріоритетів.

Цінності реалізації процесу діяльності

Воля.
Рішучість.
Мужність.
Наполегливість.
Витривалість.

Творча активність, винахідливість.
Самостійність мислення.
Увага.
Стійкість поглядів і переконань.
Здоровий глузд.

Самодисципліна і самоконтроль.
Самостійність у діяльності.
Самовпевненість.

Цінності, репрезентовані індивідуальними якостями діяча

Внутрішня свобода.
Амбітність.
Ідеалізм.
Самоповага.
Оптимізм, бадьорість,
життєрадісність.
Твердість слова.
Почуття гумору.
Ощадливість.
Урівноваженість.
Комунікабельність.
Точність.

Кульг доброго імені.
Самокритичність.
Надійність у партнерстві.
Правдомовність.
Принциповість.
Добре здоров'я.
Енергійність.
Послідовність.
Працьовитість.
Підприємливість.
Позитивні звички діяльності”
[16, 30–31].

Програма розвитку особистості та програма виховання мають дев'ять груп цінностей, за якими кожна школа може скласти план роботи.

Реалізація мети, завдань, принципів та напрямів українського національно-патріотичного виховання потребують внесення змін до Закону України "Про освіту" та прийняття Верховною Радою України Закону України "Про українське національно-патріотичне виховання" з необхідним державним фінансуванням і ряду інших нормативно-правових актів. Це буде той давно необхідний крок для плекання справжньої української нації.

ЛІТЕРАТУРА

1. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896-93>
2. Конституція України. Чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 21 червня 2013 року. – К., 2013. – 63 с.
3. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>
4. <http://www.president.gov.ua/documents/15828.html>
5. www.mon.gov.ua/images/files/kollegiy/21.doc
6. www.mon.gov.ua/img/zstored/files/doc_30112012.doc
7. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011>
8. http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/13508/
9. <http://osvita.ua/legislation/other/35995/>
10. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>
11. Ващенко Г. Виховний ідеал. – Режим доступу: http://eduknigi.com/ped_view.php?id=23
12. rivneosvita.org.ua/method_kabinet/biblioteka.php/Посібники/Національне-виховання_учнів_Регіональний_аспект_Частина_1.docx
13. Вишневецький О. І. Теоретичні основи педагогіки: Курс лекцій / Вишневецький О. І., Кобрій О. М., Чепіль М.М.; за ред. О. Вишневецького. – Дрогобич: Відродження, 2001. – 268 с.
14. sites.znu.edu.ua/liberal.../konc_nac_patr_vyhov.doc
15. http://mvzsh1.at.ua/index/nakaz_mon_3754_981_53849_vid_2710_20090-24
16. Вишневецький О. Причинки до концепції реформи української освіти. Навч. вид. / Вишневецький О. – Дрогобич, 2013. – 56 с.
17. Концепція національно-патріотичного виховання студентської молоді ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана".

Стаття надійшла 11.10.2013 р.